

Î N C H E I E R E

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Pîsla Valentina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pîsla Valentina împotriva Băncii Comerciale „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei și a compensației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Pîsla Valentina și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă :

La 07 aprilie 2015, Pîsla Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Banca de Economii” SA cu privire la încasarea sumei și a compensației.

În motivarea acțiunii a invocat că în perioada anilor 1978-2012 a activat în cadrul BC „Banca de Economii” SA filiala nr. 13 din Șoldănești în calitate de controlor-casier, iar în baza cererii personale conform ordinului nr. 2451 din 26 septembrie 2012 a fost eliberată din funcția deținută.

Menționează că la data de 07 aprilie 2012, fiind l-a serviciu în cadrul filialei nr. 13/001 al BC „Banca de Economii” SA din satul Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești în calitate de controlor-casier, fiind dusă în eroare de o persoană necunoscută, a transferat surse financiare ce aparțineau BC „Banca de Economii” SA.

Astfel, a efectuat transferuri bănești controlate în România pentru testarea sistemului „Western Union” în sumă de 1 750 dolari SUA (MTCN 0125987136) și 1750 euro (MTCN 3706796727) pe numele Elvis Mihai Nistor, după care și-a dat seama că, de fapt, nu au avut loc nici un fel de transferuri controlate, iar dînsa a fost mințită, fapt despre care prin intermediul telefonului a informat conducerii instituției și anume directorul filialei nr. 13 Șoldănești BC „Banca de Economii” SA doamna V. Pozdîrca, comunicîndu-i despre cele întîmplate.

Indică că în aceeași zi, sumele de 1750 dolari SUA și 1750 euro, echivalentul în lei fiind 49 913 lei, le-a introdus în casa băncii, restanța fiind stinsă prin introducerea banilor de pe depozitul locuitorului din satului Cotiujenii Mari, raionul 1 Șoldănești Moroșan Efimia (născută în anul. 1934) , care păstra banii în BC „Banca de Economii” SA, astfel, prejudiciul cauzat BC „Banca de Economii” în mărime de 1 750 dolari SUA și 1 750 euro a fost restituit.

Indică reclamanta că nu a fost obligată să introducă suma respectivă, însă a făcut acest lucru ca urmare a amenințărilor parvenite din partea directorului filialei nr. 13 Șoldănești a BC „Banca de Economii” SA Pozdirca V.

Mai susține că pe acest caz a fost intentată cauza penală nr. 201247110, iar BC „Banca de Economii” SA, deși, are statut de parte vătămată din momentul pornirii urmării penale - 13 aprilie 2014 nu a întreprins careva acțiuni în legătură cu acest caz, ceea ce o face să creadă că transferurile respective de fapt nu au avut loc, cu atât mai mult cu cât dînsa a fost informată de către ofițerul de urmărire penală Rezina Zgardan Ghenadii că organele competente ale Romîniei anchetînd cazul au constatat că două transferuri pe numele lui Elvis Mihai Nistor - 1750 dolari SUA și 1 750 euro nu au fost efectuate, iar persoana în cauză nu a primit sumele de bani respective, informație ce se conține și în ordonanța organului de urmărire penală al IP Rezina din 13 marie 2015.

Astfel, menționează reclamanta că considerînd că transferurile au fost blocate încă la etapa inițială sau mijloacele bănești au fost restituite băncii în legătură cu expirarea termenului de 30 de zile, s-a adresat cu o cerere pîrîtului prin care a solicitat restituirea sumei introduse în casa băncii, însă pîrîtul a refuzat.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 1395 Cod civil și art. 619 Cod civil al RM.

Solicită încasarea din contul BC „Banca de Economii” a sumei de 1 750 dolari SUA și 1750 euro și a dobînzii pentru utilizarea mijloacelor bănești străine în sumă de 496,45 dolari SUA și 496,45 euro.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15martie 2015, fost respins apelul declarat de Pîsla Valentina și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la momentul efectuării tranzacției de remitere a sumelor bănești în beneficiul lui Elvis Mihail Nistor, Pîsla Valentina a acționat întru executarea obligațiilor de serviciu în calitate de operator al transferului, iar ca urmare, raportul juridic dintre Valentina Pîsla și BC „Banca de Economii” SA ține de raporturi de muncă, fiindu-i aplicate corespunzător normele Codului muncii și a considerat că în situația în care Valentina Pîsla pretinde repararea prejudiciului de la fostul angajator, prima instanță corect a determinat la caz legea aplicabilă.

Totodată instanța de apel, cu referire la prevederile art.343 alin. (1) Codul muncii, care stabilește repararea benevolă a prejudiciului material de către salariat și art. 344 alin. (4) Codul muncii, care indică că în caz de apariție a divergențelor privind modul de reparare a prejudiciului material, părțile sînt în drept să se adreseze în instanța de judecată în termen de un an din ziua constatării mărimii prejudiciului.

Iar, cu referire la normele citate a consideră că, în virtutea faptului că pîrîtul/intimat a invocat expirarea termenului de prescripție prin prisma art. 271 Cod civil al RM, prima instanță corect a aplicat norma legală și s-a expus asupra respingerii cererii de chemare în judecată ca fiind depusă tardiv, or, acțiunea care cuprindea raportul obligațional ce a determinat apariția prejudiciului a avut loc la 07 aprilie 2012, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă în instanța de judecată doar la data de 07 aprilie 2015, respectiv cu încălcarea termenului sus-indicat.

Concomitent, instanța de apel a apreciat critic argumentele Valentinei Pîsla precum că dînsa a avut calitatea de expeditor al sumelor bănești și în cazul neridicării sumei date de către destinatar, poate pretinde la restituirea sumelor prin prisma relației client-bancă și a subliniat că însăși reclamanta pretinde că a efectuat transferul fiind convinsă că este vorba despre testarea sistemului, fapt ce implică raportul juridic de muncă dintre angajat și angajator, cu respectarea obligațiilor de muncă.

La fel, instanța de apel a remarcat că materialele cauzei confirmă că Valentina Pîsla a încălcat prevederile pct. 9.22 și pct. 9.23 al Regulamentul privind expedierea și plata transferurilor prin intermediul sistemului Western Union al Băncii de Economii - potrivit căroră operatorul are dreptul să efectueze transferuri, inclusiv transferuri „test” doar la prezența fizică la ghișeu a expeditorului/beneficiarului transferului, conform documentelor ce confirmă expedierea/achitarea transferului, este responsabil pentru expedierea/achitarea incorectă a transferului de bani Western Union intenționat sau neintenționat, pentru efectuarea transferurilor „test” și poartă răspundere materială deplină pentru prejudiciul cauzat băncii și a conchis că, reglementările de ordin intern confirmă în plus relațiile de muncă dintre Valentina Pîsla și BC „Banca de Economii” SA, or, Pîsla Valentina a introdus suma de 1750 dolari SUA și 1750 euro anume în vederea acoperii prejudiciului conform pct. 9.23 al Regulamentului, pentru încălcarea pct. 9.22 al Regulamentului.

La 02 iunie 2016, Pîsla Valentina a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, și anume: nu a aplicat legea care urma să fi aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Mai mult decît atît, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor din dosar prin ce a încălcat normele de drept procesual.

Totodată, indicînd circumstanțe similare celor menționate în cererea de chemare în judecată invocă recurența că atît prima instanță cît și instanța de apel au stabilit eronat raportul juridic în temeiul căruia dînsa a solicitat încasarea din contul BC „Banca de Economii” SA suma îmbogățirii fără justă cauză, iar acest fapt a dus la emiterea unei hotărîri ilegale și neîntemeiate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele copia deciziei instanței de apel din 15 martie 2016, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurenței Pîsla Valentina prin scrisoarea cu nr. 17476 din 29 martie 2016 (f.d. 173), însă date

ce ar confirma și recepționarea acestora de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta Pîsla Valentina s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 iunie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Pîsla Valentina este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Pîsla Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Pîsla Valentina asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Pîsla Valentina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Pîsla Valentina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță